

Voortgangsverslag 2023

Stichting Leefomgeving Schiphol

Voortgangsverslag Stichting Leefomgeving Schiphol 2023

Inleiding

De looptijd van de Stichting Leefomgeving Schiphol (SLS) was, conform het convenant Omgevingskwaliteit, tot januari 2021. Het bestuur van SLS, de Raad van Toezicht (RvT) en de financiers hebben besloten om SLS voort te zetten en het loket open te houden tot de vorming van een Omgevingsfonds welke voorzien is in de loop van 2024.

In 2023 was het loket open voor nieuwe aanvragen voor kleine particuliere initiatieven, individueel gedupeerden en innovatieve en technologische onderzoeken gericht op de verbetering van de leefomgeving.

Voor de gebiedsgerichte projecten geldt dat alle beschikbare financiële middelen zijn verplicht. De werkzaamheden zijn dan ook gericht op de uitvoering en afronding van de projecten en het uitkeren van de toegezegde middelen.

Stand van zaken Individuele maatregelen

In 2023 zijn 76 aanvragen ingediend. Van de ingediende aanvragen zijn er 43 toegekend en 33 afgewezen. Bij de toegekende aanvragen ging het in alle gevallen om isolerende maatregelen.

Van 22 woningen zijn de isolatiewerkzaamheden in 2023 afgerond en opgeleverd.

Herstel Vortex-schade

Vortex-schade wordt gemeld via Schiphol en z.s.m. door een aannemer hersteld. SLS neemt deze kosten en kosten van eventuele bijkomende schade voor haar rekening. In 2023 is in één geval bijkomende schade door vallende dakpannen vergoed.

Stand van zaken Gebiedsgerichte projecten

Aalsmeer:

1. Dorpshuis Kudelstaart

Het dorpshuis in Kudelstaart is in 2019 met een bijdrage van SLS grootschalig gerenoveerd. Hierdoor is de toegankelijkheid verbeterd en zijn meer activiteiten mogelijk. Daarmee heeft het dorpshuis de sociale functie behouden en versterkt. In 2022 is aanvullend budget verleend voor het verduurzamen van het pand. Deze werkzaamheden zijn in 2023 afgerond.

2. Groene Lint

Het Groene Lint is een initiatief waarbij een groene (wandel)route door Aalsmeer wordt gerealiseerd. Hierdoor worden de groenstructuren het Hornmeerpark, het Seringenpark, Greenpark Aalsmeer en de verschillende wijken in Aalsmeer met elkaar verbonden. De gemeente Aalsmeer en de initiatiefnemer hebben hun inrichtingsplannen op elkaar afgestemd. Het project bestaat uit verschillende deelgebieden die onafhankelijk van elkaar worden gerealiseerd. De recreatieve verbinding tussen Greenpark Aalsmeer en het Seringenpark is in 2021 opgeleverd. Het wandelpad over de Molenvlietdijk is in 2022 afgerond. De overige werkzaamheden worden het eerste kwartaal van 2024 opgeleverd.

3. Machinepark

Het gebied tussen de wijk Nieuw Oosteinde en het bedrijventerrein Greenpark Aalsmeer wordt heringericht tot een toegankelijk park. Op initiatief van de bewoners wordt het park vergroot en voorzien van recreatieve voorzieningen waardoor een volwaardig park ontstaat. Hierdoor kunnen bewoners van de wijk wandelen en recreëren in het groen en aan het water. In 2023 is het parkeerterrein van de in het gebied gelegen sporthal Bloemhof ingericht tot een gebied waar buitensporten kunnen worden beoefend en zijn het krachthonk en de kleedkamers gerenoveerd. Tevens is gestart met de realisatie van de recreatieve route door het Machinepark.

De uitvoering van het project zal in 2024 worden afgerond.

4. VVA-terrein Aalsmeer

De herinrichting van het VVA-terrein in Aalsmeer is een project waarbij door inwoners gewenste projectonderdelen, zoals voorzieningen voor sport en ontmoeting en recreatie, in het Hornmeerpark zijn gerealiseerd. Met deze aanvullende voorzieningen is een nieuw recreatieterrein met veel openbaar groen met wandelpaden, vijvers en openbare sportvoorzieningen ontstaan. De locatie biedt jong en oud een locatie om actief te zijn en elkaar te ontmoeten. Het project is in oktober 2021 gestart en in juni 2023 opgeleverd.

Uithoorn

1. Herontwikkeling Amstelplein

Het dorpscentrum van Uithoorn wordt herontwikkeld. Daarbij worden de leefbaarheid en sociale cohesie in het dorpscentrum van Uithoorn vergroot. Hiervoor is de verkeersstructuur aangepakt waarbij tevens een kwalitatieve impuls is gegeven aan de ruimtelijke kwaliteit in de vorm van belevingsgroen, hoogwaardig straatmeubilair en kunstwerken. Door het aanleggen van een wandel- en kunstroute wordt de verblijfskwaliteit in het gebied vergroot. De werkzaamheden zijn in februari 2023 feestelijk opgeleverd.

Het project bestaat uit nog twee onderdelen namelijk: De herinrichting van het plein voor het gemeentehuis en voor het winkelcentrum en de groene herinrichting van het Schansgebied. Deze onderdelen zijn nog niet in uitvoering. De verwachting is dat de uitvoering voor deze onderdelen eind 2024 start.

2. Dorpscentrum De Kwakel

In de dorpskern van De Kwakel worden diverse particuliere initiatieven geïntegreerd. De bevolking heeft in grote lijnen mogen bepalen hoe de inrichting van het openbaar gebied, die de verschillende initiatieven met elkaar verbindt, eruit moet komen te zien. In september 2020 heeft SLS subsidie voor dit project verleend. De werkzaamheden zijn grotendeels afgerond. De groenvoorzieningen en enkele herstelwerkzaamheden moeten nog worden uitgevoerd. Het plein zal in 2024 officieel in gebruik worden genomen. SLS heeft in aanvulling voor de inrichting van het openbaar gebied ook een subsidie verleend voor een grootschalige renovatie van het dorps huis in de Kwakel. De werkzaamheden hiervoor zullen in 2025 worden afgerond.

3. Legmeer Groen

Dit particuliere initiatief heeft als doel het realiseren van meer groen in de wijk Legmeer. Daarvoor zijn in samenwerking met IVN 4 tiny forests gerealiseerd. Het voorontwerp van het Legmeerbos heeft in de gemeenteraad van juni 2022 unanieme steun gekregen. De provincie Noord-Holland is vanuit het project Westeinderscheg mede financier geworden waardoor nieuwe projectonderdelen konden worden toegevoegd en de impuls op de kwaliteit van de leefomgeving toeneemt. De start van de werkzaamheden is uitgesteld naar begin 2024 ten gevolge van de vele regenval, waardoor de grond te vochtig is om de grondwerkzaamheden uit te voeren zonder onherstelbare schade aan de bestaande beplanting aan te brengen. De oplevering en ingebruikname van het bos is voorzien in het tweede kwartaal van 2024.

Haarlemmermeer

1. Sportcomplex Spaarndam

De sportverenigingen in Spaarndam hebben het initiatief genomen om op het huidige terrein een gezamenlijke accommodatie te realiseren. In 2021 is gebleken dat de sportverenigingen niet kunnen beschikken over de benodigde gronden waardoor het project in de oorspronkelijke vorm onhaalbaar is.

SLS is met de sportverenigingen tot alternatieven gekomen waarbij op individuele basis (per sportvereniging) een, door SLS gefinancierde, kwaliteitsimpuls wordt gerealiseerd. De verleende subsidie is daarvoor opgeknipt in 3 delen. De tennis- en hockey vereniging zijn in 2023 gestart met de uitvoering. Over de realisatie van de plannen van de voetbalvereniging is in 2023 overleg gevoerd met de vereniging, de gemeente en SLS. Verwachting is dat de werkzaamheden in 2024 uitgevoerd kunnen worden.

2. Multifunctioneel sportcomplex – Rijsenhout

Het multifunctioneel sportcomplex is een project van de gezamenlijke sportverenigingen in Rijsenhout waarbij alle sportverenigingen onderdak vinden in één gezamenlijke accommodatie. Het project richt zich zowel op sportieve als sociale activiteiten voor jong en oud. Met de subsidie van SLS wordt het nieuwe gebouw en een nieuwe fiets/schaatsbaan gerealiseerd. In september 2020 is de subsidie verleend.

Tijdens de voorbereidende werkzaamheden is gebleken dat er vanwege duurzaamheidseisen en forse bouwkostenverhogingen sprake is van een fors financieel tekort t.o.v. de toegekende subsidie. De sportverenigingen hebben zich ingezet om een groot deel hiervan zelf te financieren. Voor het overige bedrag is een aanvullende subsidie door SLS gegeven. De werkzaamheden zijn in oktober 2023 gestart.

3. De Reede Rijsenhout

In Rijsenhout zijn twee accommodaties die ruimte bieden aan maatschappelijke voorzieningen: De Reede en de Ontmoetingskerk. In 2020 is onderzocht op welke manier beide accommodaties complementair aan elkaar kunnen zijn. De gekozen voorkeursvariant bestaat uit het bouwkundig aanpassen van de Ontmoetingskerk waardoor in dit gebouw een groot deel van de activiteiten die nu in De Reede plaatsvinden, georganiseerd kunnen worden. Het gebouw van De Reede wordt herontwikkeld (sloop – nieuwbouw) door een marktpartij tot een multifunctioneel gebouw met horeca, wonen en ruimte voor sociaalmaatschappelijke activiteiten. In 2022 is hiervoor een partij geselecteerd via een openbare tender.

De start van de werkzaamheden aan de Ontmoetingskerk is vertraagd in verband met het opstellen van contracten. In 2024 wordt gestart met de verbouwing van de ontmoetingskerk.

4. Dorpshuis Burgerveen

Het dorps huis in Burgerveen verkeerde in zeer slechte staat. Omdat het dorps huis een belangrijke rol speelt in de dorps gemeenschap is besloten het gebouw te renoveren. Daarvoor is het noodzakelijke onderhoud aan het dak en de gevels uitgevoerd zodat het gebouw weer een aantal jaar mee kan. Ook zijn projectonderdelen gerealiseerd die de gebruiksmogelijkheden van het gebouw verbeteren zoals het verplaatsen van de keuken, het realiseren van een huiskamer, het opknappen van het sanitair en een aanbouw aan de voorzijde. De feestelijke opening was in mei 2023.

5. Dorpscentrum Spaarndam

Het bestaande dorps huis in Spaarndam is verduurzaamd. Door gemeente en gebruikers is samen gewerkt aan de uitwerking van een haalbaar projectplan waarbij de exploitatielasten door het verduurzamen omlaag gaan. Daarnaast is gekozen voor een interne make-over om te zorgen voor een betere uitstraling van het gebouw die beter aansluit bij de behoefte van de gebruikers.

De verbouwing is in maart 2021 gestart. De beschikbare subsidie was onvoldoende om het project af te ronden. Er zijn meerkosten ontstaan door een stijging van de bouw prijzen en door het toevoegen van onvoorziene maatregelen zoals een luchtbehandelingssysteem i.v.m. Covid-19. Het gebouw is in januari 2022 deels in gebruik genomen. SLS heeft in oktober 2022 een aanvullende subsidie verleend voor de realisatie van een akoestische wand, klimaatinstallatie en verwarmingsketel. Hierdoor wordt de kwaliteit van het project en de toekomstbestendigheid voor het gebruik van het dorps centrum aanzienlijk verbeterd. In maart 2023 was de officiële opening van het vernieuwde dorps centrum.

6. Ringvaart - Ringdijk

De gemeente Haarlemmermeer heeft de ambitie de kansen en kwaliteiten van de Ringdijk beter te benutten en tot hun recht te laten komen. Daarvoor is in diverse kernen langs de Ringdijk een aantal

zwemsteigers aangelegd waardoor het recreatieve gebruik van de ringvaart toeneemt. Alle steigers zijn in 2023 gerealiseerd.

7. Dijkhuis – Oude Meer

Het Dijkhuis in Oude Meer was verouderd. Om de maatschappelijke activiteiten voor de inwoners van Oude Meer, Aalsmeerderbrug en Rozenburg op verantwoorde wijze plaats te laten vinden, is het Dijkhuis verbouwd. Het ging daarbij om het verbeteren van de toegankelijkheid voor minder validen, een aanpassing van de keuken, aanpassing van de toiletten en duurzaamheidsmaatregelen om in de toekomst energie neutraal te functioneren.

De werkzaamheden zijn in 2022 uitgevoerd. De officiële opening was in februari 2023.

Nieuwkoop:

1. Langeraaarse plassen

In het gebied wordt het verouderde kassengebied aan de Langeraaarse plassen in Nieuwkoop getransformeerd naar woningbouw. In aanvulling hierop wordt een deel getransformeerd tot een recreatief natuurgebied. De Langeraaarse plassen worden daardoor beter toegankelijk voor omwonenden en recreanten. SLS heeft een bijdrage verleend voor het verbeteren van de toegankelijkheid van het gebied door de aanleg van paden en bruggen. De werkzaamheden zijn in mei 2023 gestart.

Stand van zaken Initiatievenfonds

Kleine initiatieven die een positief effect hebben op de leefbaarheid in de omgeving van Schiphol heeft SLS kunnen in aanmerking komen voor een bijdrage uit het "Initiatievenfonds SLS". Belangrijkste doel is het versterken van de sociale cohesie.

In 2023 zijn 12 aanvragen ingediend waarvan er zijn 4 afgewezen omdat ze niet aan de doelstelling van SLS voldeden en is één aanvraag aangehouden in afwachting op meer informatie. Aan de 7 aanvragen die gehonoreerd zijn, is in totaal een bijdrage van € 62.050,- verleend. Het gaat hierbij om de volgende initiatieven:

- Buurthuis Hornmeer Aalsmeer.

Stichting Buurthuis Hornmeer is bezig het verouderde buurthuis op te knappen. Daarvoor is o.a. nodig om de oude keukenapparatuur te vervangen door energiezuinige apparatuur. Door het opknappen van het buurthuis en de aanschaf van nieuwe energiezuinige keukenapparatuur ontstaat een aantrekkelijke ontmoetingsplek. SLS heeft een bijdrage gegeven voor de keukenapparatuur.

- Keti Koti festival Hoofddorp.

Vanuit jongerencentrum Studio 5 in Hoofddorp is het idee ontstaan om op na de herdenking van het slavernijverleden, een evenement te organiseren waarbij de afschaffing van de slavernij en de vrijheid wordt gevierd. Het is een evenement voor jong en oud met muziek, workshops, dans, lezingen en eten. Op deze wijze worden mensen met elkaar verbonden. De bijdrage van SLS wordt ingezet voor het realiseren van activiteiten en workshops tijdens het kick-off event en gedurende 2023 en 2024.

- Feestweek Nieuw Vennep.

In de derde week van juni wordt jaarlijks de Feestweek van Nieuw-Vennep georganiseerd. In 2023 is daarbij ook het 85-jarig bestaan van de Oranjevereniging Beatrix gevierd. Tijdens de feestweek zijn diverse activiteiten georganiseerd om de mensen te motiveren samen te komen. Daarmee wil de Oranjevereniging zorgen voor een aantrekkelijk leef en woonklimaat door de saamhorigheid en verbinding onder de dorpsbewoners van Nieuw-Vennep te vergroten. Dit evenement is voor jong en oud.

- Waterspeelpark Speeltuin Zwanenburg.

De speeltuinvereniging Zwanenburg wil een nieuwe waterspeelpark bij de speeltuin realiseren omdat het oude peuterbad is afgekeurd. Hiervoor in de plaats wil men een inclusief, interactief, duurzame waterspeelpark creëren waar ook kinderen met een beperking gebruik van kunnen maken. Hierdoor kunnen deze kinderen samenspelen met andere kinderen (met en zonder beperkingen). De doelgroep van de speeltuin wordt zo uitgebreid. Dit komt ten goede aan de sociale cohesie in het dorp.

- Speeltuin over de Rand Osdorp.

De bewoners hebben samen met de gemeente, de ondernemers en de Tuinen van West het initiatief genomen om het verwaarloosde speel- en recreatieterrein 'Over de Rand' op te waarderen tot een multifunctioneel speelterrein waar m.n. jong maar ook oud zich thuis voelen en waar gedurende het

jaar kleinschalige activiteiten plaatsvinden. Hierdoor ontstaat een speelplek voor kinderen en ontmoetingsplek voor bewoners van de omliggende wijken. Met de subsidie van SLS worden enkele speeltoestellen aangeschaft en geplaatst.

- Odensehuis Amstelveen.

Het Odensehuis is een inloop-, informatie-, en ontmoetingscentrum voor mensen met (beginnende) dementie of geheugenklachten, mantelzorgers en hun familie en vrienden. Het van oorsprong Deens initiatief is een plek waar iedereen terecht kan die te maken heeft met geheugenklachten, een vermoeden of beginnende vorm van dementie, maar ook voor mensen net na de gestelde diagnose. Men kan terecht voor informatie, een praatje, een kop koffie of thee, mee te lunchen of om deel te nemen aan een activiteit. Op een laagdrempelige manier wordt er geprobeerd mensen te begeleiden in de weg naar acceptatie.

Er worden in het Odensehuis tal van leuke, zinvolle activiteiten georganiseerd zoals het maken van een buurtwandeling, schilderen en andere creatieve bezigheden, hersenspelletjes, gezelschapsspellen, gymnastiek, activiteiten op het gebied van cultuur en kunst. Door deze activiteiten ontstaan sociale verbindingen, wordt de zelfredzaamheid verbeterd en wordt eenzaamheid bestreden.

Met de bijdrage van SLS is een keuken gerealiseerd.

- Dorpswinkel Zevenhoven.

Door dorpsbewoners is het initiatief genomen om de dorpswinkel in het centrum van Zevenhoven door te kunnen laten gaan na de pensionering van de eigenaar. De winkel wordt met steun van de gemeente overgenomen. Hierbij worden de verouderde installaties vervangen door nieuwe, duurzame installaties en wordt de inrichting aangepast, zodat er een 'huiskamer' wordt gecreëerd. Deze huiskamer is een lang gekoesterde wens van de inwoners en zal voornamelijk gebruikt worden door de oudere inwoners van Zevenhoven. Voor de realisatie van de huiskamer is een bijdrage verleend.

Van 11 initiatieven is, op basis van het ingediende eindverslag, de subsidie definitief vastgesteld in 2023.

Stand van zaken onderzoeken op gebied van innovatie & technologische ontwikkelingen in het kader van het verbeteren van de leefbaarheid

In 2021 is aan twee onderzoeken een bijdrage verleend. Deze onderzoeken zijn in 2023 voortgezet.

1. DeNoize

DeNoize b.v. is een high-tech startup die zich richt op de ontwikkeling van een noise-cancelling techniek in ramen om het effect van geluiden van buiten, binnenshuis te verminderen en zo de leefbaarheid binnen te verbeteren. De DeNoize techniek richt zich op het reduceren van laag frequent geluid dat door vliegtuigen geproduceerd wordt bij het taxiën, stationair draaien en als laag wordt gevlogen. De techniek is een soort anti geluid techniek dat wordt aangebracht in ramen van woningen. Door deze techniek wordt de geluidsfrequentie van binnenkomend geluid waaronder vliegtuiggeluid geneutraliseerd. Het doel is een reductie van het geluid met 5 tot 10 dB.

Om de techniek die in het laboratorium is getest, in de praktijk tot uitvoering te kunnen brengen is nog verder onderzoek noodzakelijk. In het door SLS gesubsidieerde onderzoek wordt gekeken naar 3 onderdelen te weten: de uitvoerbaarheid, de behoefte en de levensvatbaarheid van de DeNoize techniek. Hiervoor worden de 3 hypothesen onderzocht m.b.t. uitvoerbaarheid, behoefte en levensvatbaarheid.

SLS verwacht dat met de resultaten van het onderzoek een oplossing geboden kan worden voor de ervaren geluidsoverlast in de Schipholregio. Dit kan bijdragen aan het verbeteren van de leefbaarheid in de Schipholregio.

In 2023 is gestart met de derde en laatste fase van het onderzoek. Het gaat daarbij om een pilot waarbij wordt nagegaan in hoeverre DeNoize techniek de kwaliteit van slapen kan verbeteren en het stressniveau kan verlagen en daarmee de leefbaarheid van bewoners wordt verbeterd. Hiervoor is een tiny house gebouwd met de DeNoize techniek in de slaapkamer. De woning is geplaatst in een geluidbelast gebied nabij een start- en landingsbaan. Eind 2023 is alles in gereedheid gebracht zodat de proef in 2024 kan worden uitgevoerd. Voor deze slaapproef hebben zich 150 mensen aangemeld. De geselecteerde mensen zullen 2 nachten doorbrengen in het tiny house. Naar verwachting zal het onderzoek 6 maanden duren. De afronding van het totale onderzoek staat voor derde kwartaal 2024 gepland.

2. Fieldlab geluidsadaptief bouwen

SLS heeft subsidie verleend voor het door de gemeente Haarlemmermeer samen met de TU Delft ingediende subsidieaanvraag voor het “fieldlab geluidsadaptief bouwen Hoofddorp”.

Geluidsadaptief bouwen houdt in dat er bij het ontwerp van wijken en woningen wordt gekeken hoe het gebouw invloed heeft op de geluidsomgeving. De geluidsomgeving is de optelsom van alle geluiden die rond een persoon aanwezig zijn.

Er is de afgelopen jaren onderzoek gedaan naar een andere wijze van bouwen en inrichten van wijken/straten waarbij gekeken is naar de invloed hiervan op de geluidsbelasting binnenshuis. Een vermindering van de ervaren geluidsoverlast kan de leefbaarheid in de regio verbeteren.

De bevindingen uit eerdere onderzoeken naar geluidsadaptief bouwen waren hoopvol, maar omdat er op onderdelen nog onzekerheden waren, is besloten tot aanvullend onderzoek. Dit onderzoek is o.a. uitgevoerd in een in juli 2021 gerealiseerde proefopstelling; het fieldlab.

Het onderzoek bestaat in totaal uit 3 deelonderzoeken:

1. Het doel van dit deelonderzoek is om betere afwegingen tussen bouwkosten en geluidsreductie door slimme bouwvormen/bouwblokindeling in wijken te kunnen maken, zowel bij nieuwbouw als transformatieprojecten.
2. Onderzoek naar nieuwe materialen en oppervlaksubstraten om vliegtuiggeluid te absorberen en diffuus te maken, toegepast in gevels en groenoppervlakken. Het doel van het onderzoek is om geluiddempende groenoppervlakken te ontwikkelen die tot een aanzienlijke reductie van geluid tussen en rond gebouwen leidt en kosteneffectief is.
3. Onderzoek naar de praktijktoepassing van groen in de openbare ruimte om geluidshinder, hittestress en luchtkwaliteit (o.a. fijnstof) te beperken, en lokale ecosystemen te versterken. Het doel van dit deelonderzoek is om tools aan te bieden die snel inzicht kunnen geven in de 'koppelkansen' van geluidsmaatregelen t.a.v. hittestress, luchtkwaliteit en, indien mogelijk, biodiversiteit.

SLS subsidieert mede het vervolgonderzoek. Het vervolgonderzoek wordt uitgevoerd door de gemeente Haarlemmermeer in samenwerking met de TU Delft. Het onderzoek is gestart in het najaar van 2021.

In 2022 zijn het gehele jaar metingen uitgevoerd. Deze laten een positief resultaat zien. Het geluid van vliegtuigen gemeten op straatniveau kan gemiddeld tot 14 decibel dalen door geluidadaptief te bouwen. De 14 decibel wordt behaald in de buurt van afgeschermd gevels, op basis van de geometrie van de omringende gebouwen.

In 2023 is onderzoek gedaan naar het effect van gazons en groene muren op de geluidsniveaus. Daarbij is ook onderzoek gedaan het effect van bomen in straten. Ook was het vervolgonderzoek gefocust op temperatuur en luchtvervuiling. De resultaten van de onderzoeken komen het eerste kwartaal van 2024 beschikbaar. Dan wordt ook het Fieldlab ontmanteld.